

İDDİANAME VE DİĞER KARARLARA YÖNELİK TAVSİYELER

İçindekiler

1- 4483 Sayılı Kanun'a Göre İzin Talebi Yerine Görevsizlik Kararı Verildiği.....	2
2- Asker Kişiler Hakkında Dava Açılması.....	2
3- Avukatlar Hakkında Düzenlenen İddianamelerin Bildirilmesi.....	2
4- Çocuklar Hakkındaki Evrakın Tefriki.....	2
5- Hâkim ve Cumhuriyet Savcılarının Kişisel Suçlarıyla İlgili Açılan Kamu Davalarının Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğüne/Hâkimler ve Savcılar Kurulu Genel Sekreterliğine Bildirilmediği.....	3
6- Aile Mahkemesine Görevsizlik Kararı Verildiği veya İcra Ceza Mahkemesine İddianame Düzenlendiği.....	3
7- İddianamelerde Gösterilmesi Zorunlu Hususlara Yer Verilmediği.....	4
8- İddianame İçeriğinde Eylemin Ayrıntılı Şekilde Açıklanmadığı.....	4
9- İddianame Tanzimi Sırasında Bazı Hatalardan Sakınılmadığı.....	5
10- İddianamelerde Sevk Maddelerinin Belirlenmesi ile Görevli Mahkemenin Saptanmasında Yanılgıya Düşülebildiği.....	6
11- İddianamelerin Tanzimi Sırasında Yasal Tabirlerin Kullanılmadığı.....	12
12- İddianamenin Gecikmeli Tanzim Edildiği.....	12
13- Kabahat Eylemleri Nedeniyle İddianame Tanzim Edildiği.....	13
14- Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Ek Kararların İddianamenin Alt Bölümünde Gösterilmediği.....	13
15- Memurlar Hakkında Düzenlenen İddianamelerin Bildirilmesi.....	13
16- Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin İşledikleri İddia Edilen Suçlarda Soruşturma İzni İstenmeden Dava Açıldığı.....	14
17- Ön Ödeme Teklifinde Bulunulmadan İddianame Düzenlendiği.....	14
18- Soruşturma veya Kovuşturma yapılması Adalet Bakanının İznine Bağlı Suçlarda İzin Talep Edilmeden İddianame Tanzim Edildiği.....	16
19- Şüphelileri Tutuklu Bulunan Evraka Ait İddianamelerde Tutuklu İbaresine Yer Verilmediği.....	16
20- Uzlaştırma Bürosuna Gönderilmeden Dava Açıldığı.....	17
21- Seri Muhakeme Usulüne Tabi Suçlarda Bu Usul Uygulanmaksızın İddianame Düzenlendiği.....	18
22- Aklama ve Terörizmin Finansmanı Suçlarına Yönelik Tanzim Olunan İddianameler.....	19

TALEPNAMELERE YÖNELİK TAVSİYELER

İçindekiler

1- Talepnamede Gösterilmesi Zorunlu Hususlara Yer Verilmediği.....	21
2-Talepname Tanzimi Sırasında Bazı Hatalardan Sakınılmadığı.....	21
3- Cezanın Belirlenmesinde, Seçenek Yaptırımlarda ve Erteleme Kararlarında Hatalar Yapılabildiği.....	22
4- Görevli Mahkemenin Belirlenmesi.....	22

İDDİANAME VE DİĞER KARARLARA YÖNELİK TAVSİYELER

1- 4483 Sayılı Kanuna Göre İzin Talebi Yerine Görevsizlik Kararı Verildiği

4483 sayılı Kanun Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümlerine göre soruşturma izni talep edilen... görevsizlik sayılılarda, evrakın görevsizlik kararı verilerek soruşturma esası kapatılmak suretiyle idari makamlara gönderildiği izlenmiştir.

* 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkındaki Kanun kapsamında idarî makamlardan soruşturma izni talep edilirken, anılan Kanun'un 4. maddesinin 1. fıkrasında belirtilen "Cumhuriyet başsavcıları, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin bu Kanun kapsamına giren suçlarına ilişkin herhangi bir ihbar veya şikâyet aldıklarında veya böyle bir durumu öğrendiklerinde... evrakın bir örneğini ilgili makama göndererek soruşturma izni isterler." hükmü gereğince evrakın bir örneğinin ilgili makama gönderilerek soruşturma izni isteneceğinin, soruşturma esasını kapatacak ve müteakip işlemlerin izlenmesini zorlaştıracak şekilde görevsizlik kararı verilemeyeceğinin bilinmesi, 1/(EK:3/5.10, EK:4/4.10)

2- Asker Kişiler Hakkında Dava Açılması

... Ceza Mahkemesine hitaben düzenlenen... sayılılarda, askerde bulunan şüpheliler hakkında askerlik öncesi işlemiş oldukları cezasının üst sınırı iki yılı geçmeyen suçları nedeniyle kamu davası açıldığı görülmüştür.

* 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu'nun 20. maddesinin 1. fıkrası mucibince; "Er ve erbaşlar ile yedek subayların ve yedek astsubayların askere girmeden veya silâh altına çağrılmadan önce işledikleri yukarı haddi iki yıla kadar hapis cezasını gerektiren suçlara ait davalarda soruşturma ve kovuşturma işlemleri askerliklerinin bitirmelerine kadar geri bırakılır." hükmüne işlerlik kazandırılması, 2/(EK:3/5.10, EK:4/4.10)

3- Avukatlar Hakkında Düzenlenen İddianamelerin Bildirilmesi

... Ceza Mahkemesine hitaben düzenlenen... sayılılarda olduğu üzere, avukatların görevlerine ilişkin olmayan ve genel hükümlere göre kovuşturma yapılan suçlarıyla ilgili düzenlenen iddianamelerin avukatların kayıtlı olduğu baroya ve Bakanlık Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğüne bildirilmediği anlaşılmıştır.

* Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nün 20.01.2006 tarih ve Avukatlar Hakkında Yürütülen Disiplin İşlemleri konulu 103 sayılı Genelgesi'nde belirtildiği üzere; avukatların görevlerine ilişkin olmayan ve genel hükümlere göre kovuşturma yapılan suçlarıyla ilgili olarak Cumhuriyet başsavcılıklarınca düzenlenen iddianamelerin onaylı birer örneğinin kayıtlı olduğu baroya ve Bakanlık Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğüne gönderilmesi, 3/(EK:3/3.5.10, EK:4/2.10)

4- Çocuklar Hakkındaki Evrakın Tefriki

... Ceza Mahkemesine hitaben düzenlenen... sayılılarda, suç tarihinde 18 yaşını doldurmamış suça sürüklenen çocukların büyüklerle birlikte işledikleri suçlarda, soruşturma evrakı tefrik edilmeden kamu davası açıldığı saptanmıştır.

*** 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu'nun 17/1. maddesinde "çocukların yetişkinlerle birlikte suç işlemleri hâlinde soruşturmanın ayrı yürütüleceğinin", aynı Kanun'a eklenen geçici 1/3. maddesi ile de "Çocuk mahkemeleri ile çocuk ağır ceza mahkemeleri bulunmayan yerlerde, bu mahkemeler kurulup göreve başlayıncaya kadar çocuklar tarafından işlenen suçlara ait soruşturma ve kovuşturmaların bu kanunda yazılı usullere göre yapılacağı" öngörüldüğünün hatırlanması, 4/(EK:3/2.5.10, EK:4/1.4.10)**

5- Hâkim ve Cumhuriyet Savcılarının Kişisel Suçlarıyla İlgili Açılan Kamu Davalarının Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğüne/Hâkimler ve Savcılar Kurulu Genel Sekreterliğine Bildirilmediği

... Ceza Mahkemesine hitaben düzenlenen... sayılılarda olduğu üzere, hâkim ya da Cumhuriyet savcıları hakkında, kişisel suçları nedeniyle yapılan soruşturma sonunda düzenlenen iddianamelerin tasdikli bir suretinin Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğüne/Hâkimler ve Savcılar Kurulu Genel Sekreterliğine bildirilmediği tespit edilmiştir.

*** Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun 30.04.2014 tarih ve Hâkim ve Savcılar Hakkındaki Araştırma, İnceleme ve Soruşturma İşlemleri konulu 2 sayılı Genelgesi'nde belirtilen, "Hâkim ve savcıların kişisel suçlarına ilişkin ihbar ve şikâyetlerde izne gerek bulunmadığından soruşturmanın 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 93. maddesi gereğince;**

a) İlgilinin görev yaptığı yerin bağlı olduğu Bölge Adliye Mahkemesinin bulunduğu yerdeki il Cumhuriyet başsavcısı,

b) Adalet Bakanlığı merkez, bağlı ve ilgili kuruluşları ile uluslararası mahkemeler veya kuruluşlarda görev yapan hâkim ve savcılar (2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 98. maddesi uyarınca birinci sınıf hâkim ve savcılar hariç) hakkında Ankara Cumhuriyet Başsavcısı,

Tarafından bizzat yürütülerek sonuçlandırılması, bu nevi soruşturmaların kolluğa bırakılmaması, düzenlenecek iddianamelerin soruşturma evrakı örneği ile birlikte, disiplin yönünden yapılacak değerlendirmeye esas olmak üzere (b) bendinde sayılanlar yönünden Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğüne; bunun dışındakilerin ise Genel Sekreterliğimize gönderilmesi" düzenlemesine göre işlem yapılmasına özen gösterilmesi, 5/(EK:3/3.5.10, EK:4/2.10), (EK:9/5.10, EK:10/2.10)

6- Aile Mahkemesine Görevsizlik Kararı Verildiği veya İcra Ceza Mahkemesine İddianame Düzenlendiği

Görevsizlik kararlarının ve iddianamelerin tetkikinde;

a) ... sayılı, şikâyetçinin boşandığı eşi olan şüpheliden müşterek çocukları ile şahsi münasebet kurulmasını engellediğini iddia ederek şikâyetçi olmasına ilişkin evrakta, soruşturma ve kovuşturma görevinin aile mahkemesine ait olması nedeniyle kovuşturmaya yer olmadığına dair karar vermek yerine aynı gerekçeyle görevsizlik kararı verildiği,

b) ... sayılılarda karşılıksız çıkan çeklerle ilgili olarak kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar vermek yerine 5941 sayılı Çek Kanunu'nun 6728 sayılı Kanun'un 63. maddesi ile değişik 5/1. maddesiyle tecziyesi zımında icra mahkemesine iddianame ile dava açıldığı,

Görölmüştür.

* 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu'nun 41/F maddesinde öngörölen suçların takibinin şikâyete bağı olduğu ve şikâyetin doğrudan çocuğun teslimine dair işlemleri yapan müdürlüğün bulunduğu yer aile mahkemesine yapılması gerektiğı, bu nedenle bu tür şikâyetler üzerine ilgilinin şikâyet hakkının saklı tutularak kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar verilmesi gerektiğinin bilinmesi, 6/(EK:3/5.10, EK:4/5.10)

5941 sayılı Çek Kanunu'nun 6728 Sayılı Kanun'un 63. maddesi ile değişik 5/1 maddesi atfı ile İcra ve İflâs Kanunu'nun 347, 349. maddelerinde öngörölen suçun takibinin şikâyete bağı olduğu ve şikâyetin de doğrudan icra mahkemesine yapılması gerektiğı dikkate alınarak iddianame tanziminin yasal dayanağının bulunmadığının bilinmesi, 6/(EK:3/5.10, EK:4/4.10)

7- İddianamelerde Gösterilmesi Zorunlu Hususlara Yer Verilmediğı

İddianamelerde gösterilmesi zorunlu hususlara yer verilmediğı, örneğın;

... Ceza Mahkemesine hitaben düzenlenen

... sayılılarda, şüphelilerin kimliklerinin açık olarak gösterilmediğı, kimi zaman da baba adı ve doğum tarihlerinin,

... sayılılarda, çocukların / ... sayılılarda, büyük şüphelilerin zorunlu müdafilerin /... sayılılarda, 18 yaşından küçük mağdurların vekil ya da kanuni temsilcilerinin isimlerinin,

... sayılılarda, şikâyet tarihi, suçun işlendiğı yer, tarih ve zaman diliminin,

... sayılılarda, tanık beyanları, ... sayılılarda, ekspertiz/adli tıp/hts raporları gibi suç delillerinin,

... sayılılarda, tutuklanan ya da göz altına alınan şüphelilerin tutukluluk veya gözaltı tarihlerinin,

Yazılmadığı gözlenmiştir.

* 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 170. maddesi gereğince, iddianamede; şüphelinin, mağdur veya suçtan zarar görenin kimliğinin, müdafii ve vekillerinin isimlerinin, şikâyet tarihi, suçun işlendiğı yer ve zaman diliminin, ifadesi alınan tanıkların, suç delilleri ile şüphelilerin tutuklanma ve gözaltına alınma tarihlerinin gösterilmesi gerektiğinin unutulmaması, ileride iddianamenin iadesini gerektirebilecek ve yargılamanın uzamasına neden olabilecek benzeri hatalardan kaçınılması, 7/(EK:3/5.10, EK:4/4.10), (EK:9/5.10, EK:10/4.10)

8- İddianame İçeriğinde Eylemin Ayrıntılı Şekilde Açıklanmadığı

Bir kısım iddianamede, suç konusu olay mevcut delillerle ilişkilendirilerek izah edilmeden; tehdit ettiği, hakarete bulunduğu, cinsel içerikli söz söylediği, cinsel saldırıda bulunduğu, kötü muamelede bulunduğu, görevli memura direndiği, mukavemet ettiği, zor kullanarak aldığı, mala zarar verdiği, dolandırdığı, hürriyetten yoksun bıraktığı, Orman Kanunu'na aykırı davrandığı, üzerine atılı suçu işlediği vb. gibi kapsamı belli olmayan ibareler kullanılarak yahut suç teşkil eden eylemler tavsif edilmeden sadece şikâyetçi ve şüpheli ifadelerinden bahisle atılı suçun işlendiği gerekçesiyle kamu davaları açıldığı tespit olunmuştur.

Ağır Ceza Mahkemesi :,.....,
Asliye Ceza Mahkemesi :,.....,.. iddianame sayılılar.

*** 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 170, 174/1-a, 225/1 ve 226. maddeleri ile uygulamaya yönelik Yargıtay içtihatları doğrultusunda; iddianamenin ayrıntılı düzenlenmesi, şüpheliye yüklenen fiilin nelerden ibaret olduğunun hiçbir duraksamaya meydan vermeyecek şekilde açıklanması, isnat olunan suçun açık ve net olarak belirlenmesi, sanığın sorgusundan önce iddianame okunduğunda üzerine atılı suçun ne olduğunu anlaması ve buna göre savunmasını yapabilmesi, kanıtlarını sunması, savunma hakkının kısıtlanmaması gerektiğinin hatırdan çıkarılmaması, suç yüklemeye niteliğine sahip olmayan belgenin hukuken iddianame sayılmayacağı, usulüne uygun açılmamış bir davada hüküm kurulmasının Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin adil yargılanmayı düzenleyen 6. maddesine aykırılık teşkil edeceği gözetilerek, iddianamenin iadesine neden olacak veya mahkemelerin hangi suçtan dolayı yargılama yaptığı hususunda ya da görevin belirlenmesi konusunda tereddütler yaratacak bu nevi iddianame tanziminden vazgeçilmesi, 8/(EK:3/5.10, EK:4/4.10), (EK:9/5.10, EK:10/4.10)**

9- İddianame Tanzimi Sırasında Bazı Hatalardan Sakınılamadığı

Evrakın yeterli incelemeye tabi tutulmaması neticesi, hatalı hukuki tavsifle iddianameler düzenlendiği, bir kısım suçların varlığı iddianame metninden anlaşılmasına rağmen soruşturmaya ve kamu davasına konu edilmedikleri,

Örneğin;

... Ceza Mahkemesine hitaben düzenlenen

... sayılıda, şüpheli tarafından kasten yaralanan müştekinin adli raporu temin edilmeden, yaralamanın basit tıbbi müdahale ile giderilebilecek nitelikte olduğundan bahisle kamu davası açıldığı,

Nitelikli dolandırıcılık, resmi belgede sahtecilik suçları ile ilgili düzenlenen ... sayılıda, suçta konu sahte çekin dosyada delil olarak muhafazası yerine 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 54. maddesi gereği müsaderesinin istendiği,

... sayılıda, şüpheli hakkında "kullanmak için uyuşturucu madde satın almak" suçundan iddianame düzenlenmesine ve şüphelide ele geçirilen uyuşturucu maddenin emanete alınmış olmasına karşın, bulundurulması bizatihi suç teşkil eden suçta konu eşyanın müsaderesinin talep edilmediği,

... sayılıda, Yargıtay'ın istikrar kazanan içtihatları göz ardı edilerek, kuru sıkı tabanca ile ateş edilmek suretiyle genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulduğundan bahisle kamu davası ikame olunduğu,

... sayılıda, şüphelinin 58 adet badem ağacını keserek götürdüğü şeklinde belirtilen olayda, şüphelinin kastı ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 44. maddesinde düzenlenen fikri içtima kuralı çerçevesinde eylemin hırsızlık veya mala zarar verme suçlarından birini oluşturduğunun kabulü yerine her iki suçtan (TCK 141/1, 152/1-c) cezalandırma talebi ile iddianame düzenlendiği,

... sayılıda, taraflar arasındaki önceye dayalı borç ilişkisi nedeniyle bu borca karşılık olarak sonradan sahte bir şekilde çek düzenlenerek alacaklı olan müştekiye verildiği şeklinde anlatılan olayda, Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 03.03.1998 tarih ve 6/8-69 esas ve karar, Yargıtay 15. Ceza Dairesinin 24.09.2018 tarihli 2018/3257 esas ve 2018/5884 karar sayılı kararları da nazara alınarak dolandırıcılık suçunun unsurları itibariyle oluşmamasına rağmen bu suç yönünden de kamu davası açılabilirdiği,

... sayılıda, 15 yaşını ikmal etmemiş ve zekâ geriliği bulunan mağdur (H.Ç.)'nin ebeveynleri tarafından gayr-ı resmi düğünle evlendirildiği anlaşılmasına karşın, gerek mağdur çocuğun gerekse şüphelinin anne babası hakkında çocuğun cinsel istismarına iştirak eylemlerinden ötürü işlem yapılmasının düşünülmediği,

Gözlenmiştir.

*** 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 170. maddesi uyarınca, görevli ve yetkili mahkemeye hitaben düzenlenen iddianamede; yüklenen suç ve uygulanması gereken kanun maddelerinin gösterileceği, isnat edilen suçu oluşturan olayların, mevcut delillerle ilişkilendirilerek açıklanacağı, işlenen suç dolayısıyla ilgili kanunda öngörülen ceza ve güvenlik tedbirlerinden hangilerine hükmedilmesinin istendiğinin açıkça belirtilmesi gerektiği, usulüne uygun düzenlenmeyen ve yine aynı Kanun'un 174. maddesine göre de suçun sübutuna doğrudan etki edecek mevcut bir delil toplanmadan düzenlenen iddianamenin iade edileceği, hatalı hukuki tavsif yapılması hâlinde kovuşturma aşamasında aynı Kanun'un 226. maddesine sanığa ek savunma hakkı tanınmasının icap ettiği, anlatılan ve kapsamı belirlenen olayın dışında bir fail ve fiilin yargılanması söz konusu olduğunda mahkemenin suç duyurusunda bulunması ve iddianame ile dava açılmasının zorunlu olduğu dikkate alınarak, mahkemeye açılan kamu davalarında evrak içeriğinin iyi tetkik edilip hukuki tavsifinin isabetli yapılması, iddianame içeriğine yazılan her bir eylemin cezasız kalmaması ve ileride yargılamanın uzamasına yol açmaması açısından bütün eylemler için tatbiki gereken yasa maddelerinin iddianameye eksiksiz olarak dercinde titizlik gösterilmesi, 9/(EK:3/5.10, EK:4/4.10), (EK:9/5.10, EK:10/4.10)**

10- İddianamelerde Sevk Maddelerinin Belirlenmesi ile Görevli Mahkemenin Saptanmasında Yanılgıya Düşülebildiği

İddianamelerde sevk maddelerinin belirlenmesi ile görevli mahkemenin saptanmasında yanılgıya düşülebildiği,

Bu kapsamda;

a) Sevk maddelerinin eksik yazılmasına ilişkin

12-15 yaş grubunda bulunan suça sürüklenen çocuklar hakkında TCK'nın 31/2,

Ağır Ceza Mahkemesi :
Asliye Ceza Mahkemesi :

15-18 yaş grubunda bulunan suça sürüklenen çocuklar hakkında TCK'nın 31/3,

Ağır Ceza Mahkemesi :
Asliye Ceza Mahkemesi :

Silahtan sayılan aletler kullanılarak/ üst soy, alt soy, eşe veya kardeşe karşı/ kamu görevi nedeni ile kişilere karşı işlenen yaralama suçlarında TCK'nın 86/3,

Ağır Ceza Mahkemesi :
Asliye Ceza Mahkemesi :

Suçta kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen veya suçtan meydana gelen veya üretimi, bulundurulması, kullanılması, taşınması, alım ve satımı suç oluşturan eşya bulunduğu ve emanete alındığı hâlde TCK'nın 54,

Ağır Ceza Mahkemesi :
Asliye Ceza Mahkemesi :

Şüphelinin gözaltında ya da tutuklu kaldığı anlaşılan iddianamelerde TCK'nın 63,

Ağır Ceza Mahkemesi :
Asliye Ceza Mahkemesi :

Değişik zamanlarda aynı kişiye karşı işlenen cinsel taciz/tehdit/hakaret suçlarında TCK'nın 43/1,

Ağır Ceza Mahkemesi :
Asliye Ceza Mahkemesi :

Birden fazla kişiye tek bir fiille işlenen cinsel taciz/tehdit/hakaret suçlarında TCK'nın 43/2,

Ağır Ceza Mahkemesi :
Asliye Ceza Mahkemesi :

Kasten işlenen suç ile ilgili TCK'nın 53,

Ağır Ceza Mahkemesi :
Asliye Ceza Mahkemesi :

Geceleyin işlenen konut/işyeri dokunulmazlığını ihlal suçlarında TCK'nın 116/4,

Ağır Ceza Mahkemesi :
Asliye Ceza Mahkemesi :

Birden fazla kişi tarafından birlikte işlenen konut/işyeri dokunulmazlığını ihlal suçunda TCK'nın 119/1-c,

Ağır Ceza Mahkemesi :
Asliye Ceza Mahkemesi :

Alenen işlenen hakaret suçu ile ilgili TCK'nın 125/4,

Ağır Ceza Mahkemesi :
Asliye Ceza Mahkemesi :

Haksız bir fiile karşı tepki olarak/karşılıklı olarak işlenen hakaret suçlarında TCK'nın 129/1 veya 129/3,

Ağır Ceza Mahkemesi :
Asliye Ceza Mahkemesi : sayılılar.

Ayrıca,

... Ceza Mahkemesine hitaben düzenlenen,

...sayılıda, altsoy, üstsoy veya eşe karşı işlenen hürriyetten yoksun kılma suçunda TCK'nın 109/3-e,

... sayılıda, hürriyetten yoksun kılma suçunun birden fazla kişi tarafından birlikte işlenmesine karşın TCK'nın 109/3-b,

... sayılıda, çocuğa karşı cinsel amaçlı işlenen hürriyetten yoksun kılma suçuna ilişkin TCK'nın 109/3-f, 5,

... sayılıda, hırsızlık suçunun gece işlendiği belirtilmesine karşın TCK'nın 143,

... sayılıda, birden fazla kişi tarafından birlikte işlenen görevi yaptırmamak için direnme suçu ile ilgili TCK'nın 265/3,

... sayılıda, hırsızlık suçunun geçici bir süre kullanılıp zilyedine iade edilmek üzere işlendiğinin iddianamede açıkça ifade edilmesine rağmen TCK'nın 146/1,

... sayılı muhafaza görevini kötüye kullanma suçundan düzenlenen iddianamede, şüphelinin hacedilen malın sahibi olmasına karşın TCK'nın 289/1-2. cümle,

... sayılıda, 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun'un 23/2. maddesi gereği kendilerine karşı görevleri nedeniyle işlenen kasten yaralama suçunda TCK'nın 86/3-c,

... sayılıda, 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun'un 23/2. maddesi gereği kendilerine karşı görevleri nedeniyle işlenen hakaret suçunda TCK'nın 125/3-a,

Maddelerine yer verilmediği,

b) Yasa maddelerinin tespitine dair

Suça sürüklenen çocuklar hakkında TCK'nın 53/1,

Ağır Ceza Mahkemesi :,.....,

Asliye Ceza Mahkemesi :,.....,

Suça sürüklenen çocuklar hakkında tekerrüre ilişkin TCK'nın 58,

Ağır Ceza Mahkemesi :,.....,

Asliye Ceza Mahkemesi :,.....,

Taksirle işlenen suçlar bakımından TCK'nın 53/1,

Ağır Ceza Mahkemesi :,.....,

Asliye Ceza Mahkemesi :,....., sayılılar.

Ayrıca,

... Ceza Mahkemesine hitaben düzenlenen,

... sayılılarda, büyük veya küçük baş hayvan hakkında işlenen hırsızlık suçları ile ilgili iddianamelerde TCK'nın 142/2-g maddesi yerine 142/1-e,

... sayılıda, 15 yaşını bitirmeyen mağduru tehdit ederek zorla cinsel ilişkide bulunan şüpheli hakkında TCK'nın 103/2-4. maddesi yerine 102/2,

... sayılıda, mağdura ilaç katılmış meşrubat içirerek kendisini bilemeyecek ve savunamayacak duruma getirerek parasını ve cep telefonunu yağmalayan şüpheli ile ilgili TCK'nın 148/1-3. maddesi yerine 149/1-e,

... sayılıda, kamu görevlisine karşı görevinden dolayı hakaret eyleminde TCK'nın 125/3-a maddesi yerine 125/1,

... sayılıda, tehdit suçuna ilişkin iddianamelerde, cümlesi belirtilmeden TCK'nın 106/1,

... sayılıda, şüphelilerin müştekiyi "seni öldürürüz, evini yakarız" diye tehdit ettikleri belirtilmesine ve bu şekilde birden fazla kişi birlikte tehdit suçunu işlemiş olmalarına karşın, TCK'nın 106/2-c maddesi yerine şüpheliler hakkında ayrı ayrı 106/1-1. cümle,

... sayılıda, müşteki/şüpheli (H.A.)'nın diğer müşteki/şüpheli (M.Ç.)'yi "seni buraya sereceğim" diyerek vücut dokunulmazlığına yönelik bir saldırı gerçekleştireceğinden bahisle tehdit etmiş olmasına karşın TCK'nın 106/1-1. cümle yerine 106/1-2. cümle,

... sayılıda, kemik kırığına sebebiyet verecek şekilde kasten yaralama suçunda temel cezanın belirleneceği madde (TCK'nın 86/1. maddesi) belirtilmeksizin 87/3,

... sayılıda, şüphelinin müştekiye ait aracın açık olan camından CD çaları alması eyleminde TCK'nın 141/1. maddesi yerine 142/2-h,

... sayılıda, üzerinde kontak anahtarı olduğu hâlde yol kenarına bırakılan motosikletin çalınması olayında TCK'nın 141/1. maddesi yerine 142/2-d,

... sayılı hukuki ilişkiye dayanan alacağın tahsili amacı ile hırsızlık suçundan TCK'nın 144/1-b maddesi uyarınca cezalandırılmanın talep edildiği iddianamede, ancak 141 ve 142. maddeleri kapsamında kalan hırsızlık suçlarında uygulama imkânı olan 143/1,

... sayılıda, taksirle birden fazla kişinin yaralanmasına neden olma suçu ile ilgili TCK'nın 89/4 yerine 89/1, 89/2-b (iki kez),

... sayılıda, karşılıklı hakaret suçu ile ilgili, özel düzenleme olan TCK'nın 129/3 yerine 29,

... sayılıda, haksız bir fiile karşı işlenen hakaret suçu ile ilgili, özel tahrik düzenlemesi olan TCK'nın 129/1 yerine 29,

... sayılıda, şüphelinin müştekiye ait telefonu 02.06.2011 tarihinden 08.06.2011 tarihine kadar sürekli arayarak/cep telefonuna aynı gün içinde 6 adet mesaj atarak rahatsız ettiği olayda, telefonla birden fazla aramanın/mesaj atmanın kişilerin huzur ve sükûnunu bozma suçunun unsuru olduğu hususu göz ardı edilerek eylemin teselsül arz ettiğinden bahisle TCK'nın 43/1,

... sayılı ormandan ağaç kesmek suçuna ilişkin iddianamede, cümlesi belirtilmeden 6831 sayılı Kanun'un 91/1,

Maddelerinin tatbikinin istenildiği,

c) Görevli mahkemenin saptanmasına yönelik

aa) ... sayılıda, bankanın maddi varlığı olan çek kullanılarak (banka araç kullanılmak suretiyle) işlenen dolandırıcılık suçundan TCK'nın 158/1-f-son cümle,

... sayılıda, kamu kurum ve kuruluşları zararına dolandırıcılık suçundan TCK'nın 158/1-e-son cümle,

Maddelerinin tatbiki istemi ile Ağır Ceza Mahkemesi yerine TCK'nın 157/1. maddesinin uygulanması talebi ile Asliye Ceza Mahkemesine,

... sayılıda, çocukları cinsel amaçlı hürriyetinden yoksun kılma suçundan TCK'nın 103/1-a-2, 43, 109/2-3-b-f-5 maddeleri uyarınca Ağır Ceza Mahkemesi yerine Asliye Ceza Mahkemesine,

bb) ... sayılıda, Türk Ceza Kanunu'nun 158/1-f maddesinde düzenlenen bilişim sistemlerinin, banka veya kredi kurumlarının araç olarak kullanılması suretiyle nitelikli dolandırıcılık suçu bakımından, adliyede altı ağır ceza mahkemesi bulunmasına rağmen (4), (5), (6) no'lu Ağır Ceza Mahkemeleri yerine (2) no'lu Ağır Ceza Mahkemesine,

... sayılıda, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'na muhalefet suçları bakımından, (1) no'lu Asliye Ceza Mahkemesi yerine (2) no'lu Asliye Ceza Mahkemesine,

... sayılıda, 5187 sayılı Basın Kanunu'nun 27/2. maddesi uyarınca bu kanun kapsamında işlenen suçlar bakımından, (2) no'lu Asliye Ceza Mahkemesi yerine (1) no'lu Asliye Ceza Mahkemesine,

... sayılıda, 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun'a muhalefet suçları bakımından, adliyede iki asliye ceza mahkemesi bulunmasına rağmen (2) no'lu Asliye Ceza Mahkemesi yerine (1) no'lu Asliye Ceza Mahkemesine,

... sayılıda, 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun'a muhalefet suçları bakımından, adliyede ikiden fazla asliye ceza mahkemesi bulunmasına rağmen (3) no'lu Asliye Ceza Mahkemesi yerine (2) no'lu Asliye Ceza Mahkemesine,

... sayılıda, 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'na muhalefet suçları bakımından, adliyede iki asliye ceza mahkemesi bulunmasına rağmen (1) no'lu Asliye Ceza Mahkemesi yerine (2) no'lu Asliye Ceza Mahkemesine,

... sayılıda, 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'na muhalefet suçları bakımından, adliyede ikiden fazla asliye ceza mahkemesi bulunmasına rağmen (3) no'lu Asliye Ceza Mahkemesi yerine (2) no'lu Asliye Ceza Mahkemesine,

... sayılıda, 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'na muhalefet suçları bakımından, adliyede birden fazla ağır ceza mahkemesi bulunmasına rağmen (1) no'lu Ağır Ceza Mahkemesi yerine (2) no'lu Ağır Ceza Mahkemesine,

... sayılıda, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamındaki suçlar bakımından, adliyede iki asliye ceza mahkemesi bulunmasına rağmen (1) no'lu Asliye Ceza Mahkemesi yerine (2) no'lu Asliye Ceza Mahkemesine,

... sayılıda, 7258 sayılı sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki suçlar bakımından, 6 asliye ceza mahkemesi bulunmasına rağmen (5), (6) no'lu Asliye Ceza Mahkemeleri yerine (1) no'lu Ağır Ceza Mahkemesine,

...sayılıda, 7258 sayılı

Kamu davası açıldığı,

Görülmüştür.

*** İddianamelerin tanziminde; 6526 sayılı Kanun'un 2, 6545 sayılı Kanun'un 48 ve 49, 6572 sayılı Kanun'un 39. maddeleri ile değişik 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun'un 8, 9, 10, 11 ve 12. maddeleri, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 170, 174, 225 ve 226. maddeleri, 5187 sayılı Basın Kanunu'nun 27/2. maddesi, yine Hâkimler ve Savcılar Kurulunun 24.03.2005 tarih ve 188, 01.02.2012 tarih ve 47 sayılı kararları ile Hâkimler ve Savcılar**

Kurulu Birinci Dairesinin 31.05.2017 tarih ve 831, 30.05.2018 tarih ve 839, 12.04.2023 tarih ve 868 sayılı kararlarının uygulamada nazara alınarak, görevli mahkemenin belirlenmesi, suç niteliğine uygun kanun maddelerinin eksiksiz olarak gösterilmesi, ileride iddianamenin iadesini, ek savunma verilmesini zorunlu kılacak aksamalara yol açılmaması, 10/(EK:3/5.10, EK:4/4.10), (EK:9/5.10, EK:10/4.10)

11- İddianamelerin Tanzimi Sırasında Yasal Tabirlerin Kullanılmadığı

Bazı iddianamelerin kaleme alınması sırasında, yasal olmayan tabirlere yer verildiği, bu cümleden olarak;

... Ceza Mahkemesine hitaben düzenlenen,

... sayılılarda ise, hırsızlamak, kapkaç yapmak, kurban, muslukçuluk gibi kolluk tarafından kullanılan tabirlere yer verildiği,

... sayılılarda, suça sürüklenen çocuklar hakkında “şüpheli” sıfatının kullanıldığı,

Gözlenmiştir.

*** 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 170. maddesine göre iddianamede; şüpheliye yüklenen fiilin nelerden ibaret olduğunun hiçbir duraksamaya meydan vermeyecek şekilde açıklanmasının, isnat olunan suçun belirsiz olmamasının, açık ve net olarak belirlenmesinin,**

5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu’nun uygulamasında; çocuklar ile ilgili düzenlenen iddianamelerde “şüpheli” yerine yasal tabir olan aynı Kanun’un 3/a-2. maddesinde tanımlanan “suça sürüklenen çocuk” sıfatının yazılmasının,

Gerektiği gözetilerek uygulamada hukukun kendine özgü terminolojisinin kullanılmasının benimsenmesi, 11/(EK:3/5.10, EK:4/4.10), (EK:9/5.10, EK:10/4.10)

12- İddianamelerin Gecikmeli Tanzim Edildiği

Ayrıntıları .././202. tarihli inceleme tutanağında belirtilen (...-...) sıra arasındaki toplam ... adet dosyanın tüm deliller toplandıktan sonra (...) ay ila (...) yıl (...) ay herhangi bir işleme tevessül edilmeden işlemsiz bekletildikten sonra iddianamelerinin düzenlendiği tespit edilmiştir.

*** 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 160. maddesinin birinci fıkrası uyarınca; ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenen Cumhuriyet savcısının, kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlaması, aynı maddenin ikinci fıkrası gereğince de maddi gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adli kolluk görevlileri marifetiyle şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına alması gerektiği ve şüphelinin haklarını korumak ile aynı Kanun’un 170. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca da soruşturma evresi sonucunda toplanan deliller, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturuyorsa iddianame düzenlemesi, aksi hâlde de aynı Kanun’un 172. maddesi gereğince kovuşturmayaya yer olmadığına karar vermesi yükümlülüğü altında olduğu gözetilerek, soruşturmaların olabilecek en kısa sürede muktezaya bağlanması için gereken çabanın esirgenmemesi, soruşturma evrakının sık sık gözden geçirilerek gerekli işlemlere**

tevessül edilmesi, sorumluluğu mucip olacak ihmal ve gecikmelere sebebiyet verilmemesi, 12/(EK:3/2.5.10, EK:4/1.4.10), (EK:9/2.5.10, EK:10/1.4.10)

13- Kabahat Eylemleri Nedeniyle İddianame Tanzim Edildiği

... Ceza Mahkemelerine düzenlenen.... sayılılarda, kumar oynama ve sarhoşluk fiillerinin kabahat niteliğinde bulunmasına rağmen soruşturma defterine kaydedilerek iddianame ile dava açıldığı saptanmıştır.

* Bölge Adliye ve Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Cumhuriyet Başsavcılıkları İdari ve Yazı İşleri Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmelik'in 128. maddesi gereğince 5326 sayılı Kanun kapsamındaki kabahat eylemlerine ilişkin evrakın, soruşturma defteri yerine kabahat eylemleri kayıt defterine kaydedilmesi, bu tür fiiller nedeniyle iddianame tanzim edilemeyeceğinin bilinmesi, 13/(EK:3/4.5.9.10, EK:4/3.4.9.10)

14- Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Ek Kararların İddianamenin Alt Bölümünde Gösterilmediği

Şüphelilerin başka suçları ya da diğer failer ile ilgili olarak ek kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildiği hâlde iddianamenin alt kısmına şerh verilmediği anlaşılmıştır.

Ağır Ceza Mahkemesi :,.....,

Asliye Ceza Mahkemesi :,....., sayılılar.

* Birden çok kişi hakkındaki şikâyeti kapsayan soruşturmalarda evrak arasında adı geçen ve kendilerine herhangi bir suç isnat edilen her şahıs hakkında kanuni gereğinin yapılması ve gerektiğinde kararın ilgililere tebliğ olunması, bu gibi durumlarda iddianameyle birlikte ek kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmesi hâlinde, bunun 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 170. maddesi uyarınca düzenlenen iddianamenin altında ekler bölümünde açıkça belirtilmesi ve evrakına eklenmesinin usul hâline getirilmesi, 14/(EK:3/3.10, EK:4/2.10), (EK:9/10, 10/2.10)

15- Memurlar Hakkında Düzenlenen İddianamelerin Bildirilmesi

Kamu görevlisi olan şüpheliler hakkında 4483 sayılı Kanun kapsamı dışında kalan suçlarla ilgili düzenlenen iddianamelerin kurumlarına bildirilmesine ilişkin incelemede;

a) İddianamenin mahkemece kabul edilmesine veya kabulü için ön görülen süre dolmasına karşın ilgili kuruma bildirilmediği,

Ağır Ceza Mahkemesi :,.....,

Asliye Ceza Mahkemesi :,....., sayılılar.

b) Mahkeme tarafından henüz kabul edilmeden ve kabul için Kanun'da öngörülen süre dolmadan iddianamenin ilgili kuruma bildirildiği,

Ağır Ceza Mahkemesi :,.....,

Asliye Ceza Mahkemesi :,....., sayılılar.

Gözlenmiştir.

* 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 131/3 ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 175/1. maddeleri dikkate alınmak suretiyle, bundan böyle memurlar ve diğer kamu görevlilerinin 4483 sayılı Kanun kapsamı haricinde kalan suçlarıyla ilgili soruşturmalar sonunda düzenlenen iddianamelerin bir örneğinin, iddianamenin Mahkeme tarafından kabulünden sonra ilgili personelin bağlı bulunduğu Bakanlık ya da kurum, kuruluş veya birime gönderilmesinde daha duyarlı hareket edilmesi, 15/(EK:3/3.5.10, EK:4/2.10)

16- Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin İşledikleri İddia Edilen Suçlarda Soruşturma İzni İstenmeden Dava Açıldığı

Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin görevleri sebebiyle işledikleri ve doğrudan doğruya soruşturulamayan veya özel soruşturma usullerine tabi olmayan suçlardan dolayı yargılanabilmeleri için izin vermeye yetkili mercilerden soruşturma izni istenmeksizin iddianame tanzim olunabildiği tespit edilmiştir.

Ağır Ceza Mahkemesi :,.....,...

Asliye Ceza Mahkemesi :,.....,....., sayılılar.

* 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde yer alan "Cumhuriyet başsavcıları, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin bu Kanun kapsamına giren suçlarına ilişkin herhangi bir ihbar veya şikâyet aldıklarında veya böyle bir durumu öğrendiklerinde ivedilikle toplanması gerekli ve kaybolma ihtimali bulunan delilleri tespitten başka hiçbir işlem yapmayarak ve hakkında ihbar veya şikâyette bulunulan memur veya diğer kamu görevlisinin ifadesine başvurmaksızın evrakın bir örneğini ilgili makama göndererek soruşturma izni isterler." ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 174/1-d maddesindeki "Soruşturma veya kovuşturma yapılması izne veya talebe bağlı olan suçlarda izin alınmaksızın veya talep olmaksızın düzenlenen...iddianamenin iadesine karar verilir." şeklindeki düzenlemelerde yazılı hususların göz ardı edilmemesi, 16/(EK:3/3.5.10, EK:4/2.4.10)

17- Ön Ödeme Teklifinde Bulunulmadan İddianame Düzenlendiği

... Ceza Mahkemesine hitaben düzenlenen;

... sayılıda, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 136/1. maddesinde yazılı, kurullara seçildiği hâlde haklı sebep olmaksızın vazifesi başına gelmemek,

... sayılıda, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 74. maddesi 2. fıkrasının 1. cümlesinde yer alan suç,

... sayılıda, 5237 sayılı TCK'nın 163/1. maddesinde belirtilen, karşılıksız yararlanma,

... sayılıda, 5237 sayılı TCK'nın 177. maddesinde belirtilen, hayvanın tehlike yaratabilecek şekilde serbest bırakılması,

... sayılıda, 5237 sayılı TCK'nın 182/1.1. cümlesinde belirtilen, çevrenin taksirle kirletilmesi,

... sayılıda, 5237 sayılı TCK'nın 259. maddesinde belirtilen, kamu görevlisinin ticareti,

... sayılıda, 5237 sayılı TCK'nın 289/3. maddesinde belirtilen, dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırı davranılarak muhafaza edilmek üzere kendisine resmen teslim olunan rehinli/hacizli veya herhangi bir nedenle el konulmuş olan malın kaybolmasına veya bozulmasına neden olmak,

... sayılıda, 5253 sayılı Dernekler Kanunu'nun 32. maddesi 1. fıkrasının (d) bendinde yer alan suç,

... sayılıda, 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun 63/9. maddesinde düzenlenen bu Kanun'un 55. madde hükümlerine aykırılık,

... sayılıda, 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun 63/10. maddesinde düzenlenen bu Kanun'un 56. madde hükümlerine aykırılık,

... sayılıda, 5941 sayılı Çek Kanunu'nun 7/2. maddesinde düzenlenen tacir olmayan kişiye tacire verilmesi gereken çek defteri vermek,

... sayılıda, 5941 sayılı Çek Kanunu'nun 7/3. maddesinde düzenlenen çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı bulunan kişiye çek defteri vermek,

... sayılıda, 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun'un 13/4. maddesinde yazılı kanun hükümlerine aykırı olarak ateşli silahlara ait mermilerin pek az sayıda bulundurulması veya taşınması,

... sayılıda, 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun'un 15/4. maddesine aykırılık,

... sayılıda, 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun'un 14/1. maddesinde yazılı hakaret içeren tezahürat,

... sayılıda, 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun'un 18/9. maddesinde yazılı seyirden yasaklanma yükümlülüğünün ihlali,

Suçlarının ön ödeme kapsamında kalmasına rağmen şüpheli/şüpheliler hakkında ön ödeme tebliği yapılmadan cezalandırma istemiyle kamu davaları açıldığı izlenmiştir.

*** 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 75. maddesine göre ön ödeme teklifinde bulunulmadan dava açılmaması, şüphelilere tanınan bu imkânının bertaraf edilmesinin önüne geçilmesi, aksi hâlin 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 174/1-c maddesi gereğince iddianamenin iadesi nedeni olacağı unutulmaması, 17/(EK:3/3.5.10, EK:4/2.4.10)**

18- Soruşturma veya Kovuşturma Yapılması Adalet Bakanının İznine Bağlı Suçlarda İzin Talep Edilmeden İddianame Tanzim Edildiği,

Soruşturma veya kovuşturma yapılması Adalet Bakanının iznine bağlı suçlarda izin talep edilmeden iddianame tanzim edildiği,

Bu bağlamda;

... Ceza Mahkemesine hitaben düzenlenen

a) ... sayılılarda, TCK'nın 299. maddesinde düzenlenen "Cumhurbaşkanına hakaret" suçundan şüpheli/şüpheliler hakkında kovuşturma; ... sayılılarda, TCK'nın 301. maddesinde düzenlenen "Türk Milletini, Türk Cumhuriyeti Devletini, Devletin kurum ve organlarını aşağılama" suçlarından suç isnadında bulunulan kişiler hakkında soruşturma yapılması için Adalet Bakanından izin alınmadan,

b) ... sayılılarda, TCK'nın 299 ve 301. maddelerinde düzenlenen suçların veya anılan suçlardan birisinin genel hükümlere göre soruşturması yapılan suçlarla birlikte işlenmesi hâllerinde, soruşturma usulleri farklı olduğu gözetilerek diğer suçlar yönünden ayırma kararı verilmesi gerekirken bu suçlar yönünde de Adalet Bakanının izin talep edildikten sonra,

Kamu davası açıldığı tespit edilmiştir.

* "Cumhurbaşkanına hakaret" suçuna ilişkin 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 299/3. maddesinde yer alan "Bu suçtan dolayı kovuşturma yapılması, Adalet Bakanının iznine bağlıdır."; "Türk Milletini, Türk Cumhuriyeti Devletini, Devletin kurum ve organlarını aşağılama" suçuna ait 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 301/4. maddesindeki "Bu suçtan dolayı soruşturma yapılması, Adalet Bakanının iznine bağlıdır."; 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 174/1-d maddesindeki "Soruşturma veya kovuşturma yapılması izne veya talebe bağlı olan suçlarda izin alınmaksızın veya talep olmaksızın düzenlenen...iddianamenin iadesine karar verilir" şeklindeki düzenlemelere ve Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'nün 09.05.2008 tarih ve 018-1 sayılı Genelgesi'nde belirtilen hususlara uygulamada dikkat edilmesi, 18/(EK:3/3.5.10, EK:4/2.4.10)

19- Şüphelileri Tutuklu Bulunan Evraka Ait İddianamelerde Tutuklu İbaresine Yer Verilmediği

Şüphelileri tutuklu bulunan evraka ait bir kısım iddianamenin sağ üst köşesinde, "TUTUKLU-İŞ" ibaresine yer verilmediği gözlenmiştir.

Ağır Ceza Mahkemesi :,.....,...

Asliye Ceza Mahkemesi :,.....,....., sayılılar.

* Tutuklu dosyalara özgü usul hükümlerinin gözden kaçırılmaması ve hak ihlallerine yol açılmaması bakımından; Bölge Adliye ve Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Cumhuriyet Başsavcılıkları İdarî ve Yazı İşleri Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmelik'in 136 ve 164. maddelerinde savcılık/mahkeme ön büro personelinin tutuklu

soruşturma/kovuşturma dosyalarında derhâl ilgili zabıt kâtibini bilgilendirme görevinin bulunduğu da gözetilerek, UYAP ortamında “TUTUKLU-İŞ” ibaresine ilişkin gerekli uyarı mekanizmaları bulunmakla birlikte soruşturma evrakının fiziken düzenlendiği durumlarda oluşabilecek kimi sakıncaların önlenmesi bakımından şüphelisi tutuklu bulunan soruşturma evrakına ilişkin iddianamenin sağ üst köşesine dikkat çekici bir şekilde “TUTUKLU-İŞ” ibaresinin yazılmasına uygulamada dikkat edilmesi, 19/(EK:3/2.3.10, EK:4/1.2.10), (EK:9/2.10, EK:10/1.10)

20- Uzlaştırma Bürosuna Gönderilmeden Dava Açıldığı

... Ceza Mahkemesine hitaben düzenlenen;

... sayılıda, TCK'nın 86/1 veya 86/2. maddesinde düzenlenen kasten yaralama,

... sayılıda, TCK'nın 88. maddesinde düzenlenen kasten yaralamanın ihmali davranışla işlenmesi,

... sayılıda, TCK'nın 89. maddesinde düzenlenen taksirle yaralama,

... sayılıda, TCK'nın 106/1. maddesinde düzenlenen tehdit,

... sayılıda, TCK'nın 116. maddesinde düzenlenen konut dokunulmazlığını ihlal,

... sayılıda, TCK'nın 117/1. maddesinde düzenlenen iş ve çalışma hürriyetini ihlal,

... ... sayılıda, TCK'nın 117/1, 119/1-c maddelerinde düzenlenen birden fazla kişi ile birlikte işlenen iş ve çalışma hürriyetini ihlal,

... sayılıda, TCK'nın 123. maddesinde düzenlenen kişilerin huzur ve sükununu bozma,

... sayılıda, TCK'nın 125. maddesinde düzenlenen hakaret,

... sayılıda, TCK'nın 130. maddesinde düzenlenen kişinin hatırasına hakaret,

... sayılıda, TCK'nın 132. maddesinde düzenlenen haberleşmenin gizliliğini ihlal,

... sayılıda, TCK'nın 133. maddesinde düzenlenen kişiler arasındaki konuşmaları dinlenmesi ve kayda alınması,

... sayılıda, TCK'nın 134. maddesinde düzenlenen özel hayatın gizliliğini ihlal,

... sayılıda, TCK'nın 141/1. maddesinde düzenlenen hırsızlık,

... sayılıda, TCK'nın 144/1. maddesinde düzenlenen hırsızlık,

... sayılıda, TCK'nın 146/1. maddesinde düzenlenen kullanma hırsızlığı,

... sayılıda, TCK'nın 151/1. maddesinde düzenlenen mala zarar verme,

... sayılıda, TCK'nın 154/1. maddesinde düzenlenen hakkı olmayan yere tecavüz suçu,

... sayılıda, TCK'nın 155. maddesinde düzenlenen güveni kötüye kullanma,

... sayılıda, TCK'nın 156/1. maddesinde düzenlenen bedelsiz senedi kullanma,

... sayılıda, TCK'nın 157/1. maddesinde düzenlenen dolandırıcılık,

... sayılıda, TCK'nın 159/1. maddesinde düzenlenen bir hukuki alacağın tahsili amacıyla işlenen dolandırıcılık,

... sayılıda, TCK'nın 160. maddesinde düzenlenen kaybolmuş veya hata sonucu ele geçmiş eşya üzerinde tasarruf,

... sayılıda, TCK'nın 165. maddesinde düzenlenen suç eşyasının satın alınması veya kabul edilmesi,

... sayılıda, TCK'nın 167/2. maddesinde düzenlenen cezada indirim yapılmasını gerektiren hâlin varlığı bulunmasına rağmen nitelikli mala zarar verme,

... sayılıda, TCK'nın 209/1. maddesinde düzenlenen açığa atılan imzanın kötüye kullanılması,

... sayılıda, TCK'nın 233/1. maddesinde düzenlenen aile hukukundan kaynaklanan yükümlülüğün ihlali,

... sayılıda, TCK'nın 234. maddesinde düzenlenen çocuğun kaçırılması ve alıkonulması,

... sayılıda, TCK'nın 239/1-2-3. maddesinde düzenlenen ticari sır, bankacılık sırrı veya müşteri sırrı niteliğindeki bilgi veya belgelerin açıklanması,

Suçlarının uzlaşma kapsamında kalmasına rağmen, uzlaştırma bürosuna gönderilmeden kamu davası açıldığı tespit olunmuştur.

*** Uzlaşma kapsamında kalan suçlarda, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 253. maddesi gereğince işlem yapılması, uzlaşmanın gerçekleşmemesi durumunda kamu davası açılması, aksi hâlin 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 174/1-c maddesi gereğince iddianamenin iadesi nedeni olacağına unutulmaması, 20/(EK:3/3.5.10, EK:4/2.4.10)**

21- Seri Muhakeme Usulüne Tabi Suçlarda Bu Usul Uygulanmaksızın İddianame Düzenlendiği

... Ceza Mahkemesine hitaben düzenlenen;

... sayılıda, TCK'nın 154/2-3. fıkralarında düzenlenen hakkı olmayan yere tecavüz,

... sayılıda TCK'nın 170. maddesinde düzenlenen genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması,

... sayılıda TCK'nın 179/2-3. fıkralarında düzenlenen trafik güvenliğini tehlikeye sokma,
... sayılıda TCK'nın 183. maddesinde düzenlenen gürültüye neden olma,
... sayılıda TCK'nın 197/2-3. fıkralarında düzenlenen parada sahtecilik,
... sayılıda TCK'nın 203. maddesinde düzenlenen mühür bozma,
... sayılıda TCK'nın 206. maddesinde düzenlenen resmi belgenin düzenlenmesinde yalan beyan,

... sayılıda TCK'nın 228/1. fıkrasında düzenlenen kumar oynanması için yer ve imkan sağlama (madde 228, birinci fıkra),

... sayılıda TCK'nın 268. maddesinde düzenlenen başkasına ait kimlik veya kimlik bilgilerinin kullanılması,

... sayılıda 10.7.1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun'un 13. maddesinin birinci, üçüncü ve beşinci fıkraları ile 15. maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarının ihlali,

... sayılıda 31.8.1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 93. maddesinin birinci fıkrasının ihlali,

... sayılıda 13.12.1968 tarihli ve 1072 sayılı Rulet, Tilt, Langırt ve Benzeri Oyun Alet ve Makinaları Hakkında Kanun'un 2. maddesinin ihlali,

... sayılıda 24.4.1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nun ek 2. maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinin ihlali,

Suçlarının seri muhakeme usulü kapsamında kalmasına rağmen, seri muhakeme usulü uygulanmaksızın iddianame düzenlenerek kamu davası açıldığı belirlenmiştir.

*** Seri muhakeme usulüne tabi suçlarda, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 250. maddesi ve 01.01.2020 tarihinde yürürlüğe giren Ceza Muhakemesinde Seri Muhakeme Yönetmeliği hükümleri gereğince işlem yapılması, seri muhakeme usulü uygulanmaksızın kamu davası açılmasının 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 174/1-c maddesi gereğince iddianamenin iadesi nedeni olacağı unutulmaması, 21/(EK:3/3.5.10, EK:4/2.4.10)**

22- Aklama ve Terörizmin finansmanı suçlarına yönelik tanzim olunan iddianameler

Aklama ve terörizmin finansmanı suçlarına yönelik tanzim olunan iddianamelerin incelenmesinde;

a) Terörizmin finansmanı fiilini içeren silahlı terör örgütü kurma veya yönetme ya da örgüt üyesi olma suçlarına dair iddianamelerde ayrıca 6415 sayılı Kanun'un 4. maddesinin 2. fıkrasının,

(... sayılılar)

b) Eşya ve kazanç müsaderesine ilişkin koşulların oluşmasına karşın TCK'nın 54, 55 ve 60. maddelerinin,

(... sayılılar)

Tatbikinin istenmediği,

c) Yürütülen soruşturma kapsamında Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) Başkanlığından analiz ve inceleme istenilmesine ve tamamlanan soruşturma sonunda yetkisizlik veya görevsizlik kararı verilmesine rağmen bu durumun (MASAK) Başkanlığına bildirilmediği,

(... sayılılar)

ç) Yapılan soruşturma sonunda tanzim edilen iddianamenin bir örneğinin Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) Başkanlığına gönderilmediği veya geç gönderildiği,

(... sayılılar)

Müşahede olunmuştur.

*** Aklama ve terörizmin finansmanı suçlarına ilişkin iddianamelerde, 5271 sayılı Kanun'un 170. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, yüklenen suçu oluşturan olayların dosya kapsamındaki deliller ile irtibat ve bağlantısı sağlanmak sureti ile açıklanması ve bu doğrultuda anlatımlara yer verilmesi,**

6415 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca terörizmin finansmanı fiilinin, silahlı terör örgütünü kuran veya yöneten ya da örgüt üyesi tarafından işlenmesi durumunda, örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçları bakımından nitelikli hâlin söz konusu olacağı nazara alınarak, anılan suçlardan dolayı iddianame düzenlenirken 6415 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ikinci fıkrasının da sevk maddeleri arasında gesterilmesi ve bu fıkraya ilişkin veri girişinin UYAP'ta ilgili ekranlara doğru yapılması,

5549 sayılı Kanun'un 18. maddesi ile Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'nün 23.02.2021 tarih ve 155/1 sayılı Genelgesi uyarınca, aklama ve terörizmin finansmanı suçlarından yapılan soruşturmalar sonunda düzenlenen iddianamelerde; 5237 sayılı Kanun'un 54, 55 ve 60. maddelerinde belirtilen koşulların gerçekleşmesi hâlinde eşya ve kazanç müsaderesi ile tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirlerine hükmedilmesinin talep edilmesi, tanzim edilen iddianamelerin bir örneğinin izleyen ayın sonuna kadar ilgili Cumhuriyet başsavcılıkları tarafından Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) Başkanlığına gönderilmesi ve (MASAK) Başkanlığından analiz ve inceleme istenildikten sonra yetkisizlik veya görevsizlik kararı verilmiş ise durumun (MASAK) Başkanlığına bildirilmesi,

Gerektiğinin hatırdan çıkarılmaması, 21/(EK:3/3.5.10, EK:4/2.4.10)

TALEPNAMELERE YÖNELİK TAVSİYELER

1-Talepnamede Gösterilmesi Zorunlu Hususlara Yer Verilmediği

Talepnamelerde gösterilmesi zorunlu hususlara yer verilmediği, örneğin;

... sayılılarda, şüphelilerin kimliği ve müdafii,

... sayılılarda, mağdur veya suçtan zarar görenin kimliği ile varsa vekil ya da kanuni temsilcisi,

... sayılılarda, isnat olunan suçla ilgili kanun maddeleri,

... sayılılarda, suçun işlendiği yer, tarih ve zaman dilimi,

... sayılılarda, şüphelinin tutuklu olup olmadığı, tutuklanmış ise göz altına alma ve tutuklama tarihleri ile bunların süreleri,

... sayılılarda, isnat olunan suç oluşturulan olayların özeti,

... sayılılarda, Cumhuriyet savcısı tarafından seri muhakeme usulünün uygulanmasının şüpheliye teklif edildiği ve şüphelinin müdafii huzurunda teklifi kabul ettiği,

... sayılılarda, belirlenen ceza ve/veya güvenlik tedbirleri ile uygulanmış ise hükmün açıklanmasının geri bırakılması, hapis cezasına seçenek yaptırımlar veya hapis cezasının ertelenmesi,

Gibi zorunlu unsurların talepnamelerde gösterilmediği tespit edilmiştir.

*** 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 250/8. maddesi ve 01.01.2020 tarihinde yürürlüğe giren Ceza Muhakemesinde Seri Muhakeme Yönetmeliği'nin 12/2. maddeleri gereğince, talepnamede bulunması zorunlu hususların gösterilmesi gerektiğinin unutulmaması, talepten iadesini gerektirebilecek ve yargılamanın uzamasına neden olabilecek benzeri hatalardan kaçınılması, 1/(EK:3/3.5.10, EK:4/2.4.10)**

2-Talepname Tanzimi Sırasında Bazı Hatalardan Sakınılmadığı

Talepname tanzimi sırasında bazı hatalardan sakınılmadığı,

Bu bağlamda;

... sayılıda, uzlaşma kapsamında kalan TCK'nın 86/1 veya 86/2. maddesinde düzenlenen kasten yaralama,

... sayılıda, ön ödeme kapsamında kalan TCK'nın 163/1. maddesinde belirtilen karşılıksız yararlanma,

... sayılıda, suça iştirak eden şüphelilerden (A.B.)'nin seri yargılama usulünün uygulanmasını kabul etmemesi nedeniyle şüpheli (C.Ç.)'nin,

... sayılıda, yaş küçüklüğü/akıl hastalığı/sağır ve dilsizlik hâli olan kişilerin,

Suçlarının seri muhakeme usulü kapsamında kalmamasına rağmen talepname düzenlendiği gözlenmiştir.

*** 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 250/1. maddesindeki "... kamu davasının açılmasının ertelenmesine karar verilmediği takdirde seri muhakeme usulü uygulanır" ve 01.01.2020 tarihinde yürürlüğe giren Ceza Muhakemesinde Seri Muhakeme Yönetmeliği'nin 5/1. maddesinde "Ön ödeme ve uzlaştırma kapsamındaki suçlar seri muhakeme usulüne tabi değildir..."**,

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 250/11. maddesindeki "Suçun iştirak hâlinde işlenmesi durumunda şüphelilerden birinin bu usulün uygulanmasını kabul etmemesi hâlinde seri muhakeme usulü uygulanmaz.",

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 250/12. maddesindeki "Seri muhakeme usulü, yaş küçüklüğü ve akıl hastalığı ile sağır ve dilsizlik hâllerinde uygulanmaz.",
Şeklindeki düzenlemelere uyulması, 2/(EK:3/3.5.10, EK:4/2.4.10)

3- Cezanın Belirlenmesinde, Seçenek Yaptırımlarda, Erteleme Kararlarında Hatalar Yapılabildiği

Talepname düzenlerken cezanın belirlenmesinde, TCK'nın 50, 51. maddelerinin veya CMK'nın 231. maddesinin uygulanmasında hatalar yapılabildiği,

Örneğin;

a)... sayılıda, trafik güvenliğini tehlikeye sokma suçundan TCK'nın 179/3. maddesi yollaması ile 179/2. maddesinin tatbiki ile TCK'nın 61. maddesi uyarınca da herhangi bir artırım veya indirim uygulanmaksızın belirlenen temel cezadan 1/2 indirim yerine 1/3 indirim yapıldığı,

b) ... sayılıda, adli sicil kaydına göre erteleme şartlarına haiz olmayan şüpheli hakkında neticede belirlenen cezanın ertelenmesinin istendiği,

Görülmüştür.

*** 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 250/4. maddesindeki "Cumhuriyet savcısı Türk Ceza Kanunu'nun 61 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen hususları göz önünde bulundurarak, suçun kanuni tanımında öngörülen cezanın alt ve üst sınırları arasında tespit edeceği temel cezadan yarı oranında indirim uygulamak suretiyle yaptırımı belirler..."**,

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 250/5. maddesindeki "Dördüncü fıkra uyarınca sonuç olarak belirlenen hapis cezası Cumhuriyet savcısı tarafından koşulları bulunması hâlinde 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 50 inci maddesine göre seçenek yaptırımlara çevrilebilir veya 51 inci maddesine göre ertelenebilir...",

Hükmüne/Hükümlerine uygulamada riayet edilmesi, 3/(EK:3/3.5.10, EK:4/2.4.10)

4- Görevli Mahkemenin Belirlenmesi

Görevli mahkemenin saptanmasına yönelik

... sayılıda, 5271 sayılı CMK'nın 250/1. maddesine göre seri muhakeme usulü kapsamında kalan suçlar bakımından, adliyede iki/üç asliye ceza mahkemesi bulunmasına rağmen (2) no'lu Asliye Ceza Mahkemesi yerine (..) no'lu Asliye Ceza Mahkemesine,

... sayılıda, 5271 sayılı CMK'nın 250/1. maddesine göre seri muhakeme usulü kapsamında kalan suçlar bakımından, adliyede dört ve daha fazla asliye ceza mahkemesi bulunmasına rağmen (4) no'lu Asliye Ceza Mahkemesi yerine (..) no'lu Asliye Ceza Mahkemesine,

... sayılıda, 5271 sayılı CMK'nın 250/1. maddesine göre seri muhakeme usulü kapsamında kalan suçlar bakımından, adliyede otuz ve daha fazla asliye ceza mahkemesi bulunmasına rağmen (4) ve (5) no'lu Asliye Ceza Mahkemesi yerine (..) no'lu Asliye Ceza Mahkemesine,

... sayılıda, 5271 sayılı CMK'nın 250/1. maddesine göre seri muhakeme usulü kapsamında kalan suçlar bakımından, adliyede elli ve daha fazla asliye ceza mahkemesi bulunmasına rağmen (4), (5) ve (6) no'lu Asliye Ceza Mahkemesi yerine (..) no'lu Asliye Ceza Mahkemesine,

Talepname düzenlendiği tespit olunmuştur.

*** Görevli mahkemenin belirlenmesinde, Hâkimler ve Savcılar Kurulu Birinci Dairesinin 02.01.2020 tarih ve 1 sayılı seri muhakeme usulünde ihtisas mahkemelerinin tespitine ilişkin kararının uygulamada nazara alınması, 4/(EK:3/3.5.10, EK:4/2.4.10)**